

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1983 yılında Gerard Debreu'e (California Üniversitesi, ABD) verilmiştir. Debreu bu ödüle "iktisat teorisine yeni analiz yöntemleri dahil etmesinden ve genel denge teorisine yönelik katkılarının dolayısı" layık görülmüştür.

Gerard Debreu - 1983 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Gerard Debreu 1921'de Fransa'nın Calais şehrinde doğmuştur. Kendi halinde bir sanayici olan babasının intihar etmesi sonucunda erken yaşta yetim kalmıştır. 1945'te Françoise Bled ile evlenmiş ve iki çocuk sahibi olmuştur. 1974 yılında Amerikan vatandaşlığına geçmiştir. Fransa'da École Normale Supérieure'da aldığı eğitim ve ABD'ye gitmesi için verilen burs hayatının dönüm noktasını oluşturmuştur. Debreu 2004'te 97 yaşında yaşamını yitirmiştir.

Eğitim-Kariyer: İlk ve orta öğrenimini Fransa'da tamamlamış ve Lise diploması olan bakalorya diplomasını 1939 yılında almıştır. II.Dünya Savaşı nedeniyle 1941'de Nazi Alman işgali altında bulunan Paris'te École Normale Supérieure'e girerek matematik eğitimi görmüştür. 1944'te Debreu Serbest Fransız ordusuna katılmış ve Cezayir'de askerlik eğitimi almıştır. Temmuz 1945'e kadar Almanya'da Fransız işgal ordusu içinde askerlik yapmıştır. Fransa'ya döndükten sonra 1945'te Fransız yüksek eğitiminde yüksek lisans derecesine eşit olan Agrégation de Mathématiques sınavlarını kazanmış ve 1946 yılında matematik alanında uzman olmuştur. Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS)'te araştırma asistanlığı yapmış ve iki buçuk yıl matematik alanından iktisat alanına geçiş için çalışmalar yapmıştır. 1948'te Rockefeller bursuyla ABD'ye gitmiş ve birçok Amerikan üniversitesinde (Harvard, Columbia, Chicago, Berkeley) çalışmıştır. 1950-1961 arasında 11 yıl süreyle Cowles Commission nezdinde araştırmacılık görevi yapmıştır ve genel denge teorisinin derinleştirilmesine katkıda bulunmuştur. Debreu 1956'da Paris'te doktorasını almıştır. 1962'de Berkeley'deki California Üniversitesi'nin teklifiyle ekonomi ve matematik profesörü olmuştur. 1960'li ve 1970'li yıllarda seçkin Avrupa üniversitelerine (Leiden, Cambridge, Bonn ve Paris) araştırmalarda bulunmuştur. 1975'te Fransa Lejyon Donör madalyası (Ulusal Liyakat Nişanı) ile ödüllendirilmiştir.

Hobileri: Debreu'nun en büyük hobisi tenis oynamaktı.

İktisat Bilimine Katkıları: Debreu'nun asıl branşı matematik olmakla birlikte bu bilgisini iktisat bilimi alanında kullanmış ve iktisadın matematiksel temelleri üzerine çalışmalarda bulunmuştur. Çalışmalarını esas olarak genel denge üzerinde yoğunlaştırmıştır. Literatürde Arrow- Debreu modeli olarak bilinen modelde tüketicilerin ve üreticilerin birbirlerini etkiledikleri bir ekonomi modeli sunmuş ve bu modelde bir denge fiyatı sisteminin varlığını ifade etmiştir. F.Y.Edgeworth tarafından geliştirilmiş olan, katılımcı sayısının artmasıyla piyasaların daha rekabetçi hale geldiklerine ilişkin görüşü, H. Scarf'la birlikte genelleştirmiş ve sağlam bir şekilde kanıtlamıştır. Debreu'nun bir başka katkısı da tanımladığı "düzgün tercihler" ile matematiksel iktisada diferansiyal kalkülüsü yeniden sokmuş olmasıdır. 1972 yılında yayınlanan "Smooth Preferences" (Düzgün Tercihler) adlı makalesi bu konudaki temel çalışmasıdır ve otobiyografisinde belirttiği üzere 1970' lerde ve 1890' lerin başında ilgilendiği temel konular diferansiyali alınabilir fayda işlevleri, bir ekonominin aşırı talep işlevinin karakterize edilmesi, bir ekonominin çekirdeğinin rekabetçi bir ekonominin kümesine yakınsama oranı, en az içbükey fayda işlevleri sorunu ve Koopmans ile birlikte ilgilendiği toplanabilirlik özelliğine sahip ayrıştırılmış dışbükey benzeri işlevler sorunu olmuştur.